

OSO
OVERORDNET SAMARBEIDSGRAN
UNN og kommunene

Sak: 31/17
Tittel: Samarbeid mellom kommuner for god kapasitetsutnyttelse ved ledige døgnplasser
Til: Overordnet Samarbeidsorgan (OSO)
Fra: Anne-Marie Gaino og Guri Moen Lajord
Møtedato: 23. november 2017, kl. 11.00 – 15.30

Sammendrag og anbefaling

Det er behov for å utrede muligheter for samarbeid kommunene imellom med tanke på bedre kapasitetsutnyttelse av ledige døgnplasser til utskrivningsklare pasienter. Dagens situasjon er at det til stadighet ligger utskrivningsklare pasienter på UNN. Samtidig viser det seg at det i perioder er ledig døgnplasser i enkelte kommuner. Her ligger et potensiale som er verdt å se nærmere på. I enkelte kommuneregioner er dette allerede tatt opp, og Fylkesmannen har også anmodet kommunene om å samarbeide for bedre kapasitetsutnyttelse. Dersom kommunene samordner seg og kjøper plasser hos hverandre, kan dette avhjelpe situasjonen både for UNN og kommunene. Samtidig er dette en ny måte å tenke på som krever god brukermedvirkning samtidig som pasienter og pårørende må ivaretas på en gode måte.

Det anbefales å opprette et klinisk samarbeidsutvalg (KSU) som utreder samarbeidsmulighetene og eventuelle begrensninger, samt lager forslag til samarbeidsmodell/-er og mal for avtaler.

Bakgrunn

Denne saken har sin bakgrunn i at det fra tid til annen har vist seg at samtidig som en kommune har utskrivningsklare pasienter liggende på UNN i påvente av ledig plass i kommunen, har andre kommuner i nærheten hatt ledige plasser i sine institusjoner. Dersom kommunene hadde hatt en form for samarbeid og koordinering, kunne det vært en mulighet å ta imot pasienten midlertidig i annen kommune enn hjemkommunen. Men pr. nå er det ingen helhetlig planlegging og styring av kapasiteten i den kommunale helsetjenesten. En interkommunal avtale for samarbeid rundt håndtering av utskrivningsklare pasienter kan være en vei å gå. Dette kan f.eks. innebære tiltak som kjøp av døgnplasser kommunene i mellom. Med døgnplasser i denne sammenhengen tenker en først og fremst på korttidsplasser i institusjon. Samarbeid om utnyttelse av KAD-plasser er også aktuelt å se nærmere på, selv om dette i utgangspunktet ikke er plasser tiltenkt utskrivningsklare pasienter.

Framtidige utfordringer knyttet til demografisk utvikling og dimensjonering av de kommunale helse- og omsorgstilbudene fordrer nye løsninger. I tillegg til bedre kapasitetsutnyttelse av pasientplasser i kommunale institusjoner, kan det bli nødvendig å utrede muligheter og planer for personell- og kompetansedeling. Selv om en kommune har ledig døgnplass er det ikke selvsagt at kommunen også kan stille med personale med rett kompetanse mht. god og sikker oppfølging av aktuell pasient. Hvis dette er tilfelle, og dersom geografiske avstander er slik at kvalifisert personell kan jobbe på tvers av kommunegrensene, bør dette vurderes og evt. inngå i en samarbeidsplan. Kompetanse kan også deles ved hjelp av kommunikasjonsteknologi som f.eks. videomøter.

Pasientperspektivet blir helt sentralt i en sammenheng med interkommunal plassutnyttelse. Hvordan motivere pasientene til å benytte seg av plass i annen kommune? Det blir viktig å ivareta pasientens og pårørendes ønsker og behov så langt som mulig, og at belastningen for pasient og pårørende blir så liten som mulig. Dette krever et godt samarbeid mellom pasient, pårørende og helsepersonellet, og at brukermedvirkningen er reell. Annet som må avklares er eventuelle juridiske begrensninger.

Mulig samarbeid kommunene imellom har allerede vært tatt opp i enkelte kommuneregioner og regionråd, samt at det ble nevnt under årets dialogforum mellom kommunene og UNN. Se også sak 41/16 om kommunal beredskapsplan for håndtering av utskrivningsklare pasienter i Tromsø kommune, og inngått samarbeidsavtale mellom Tromsø og Karlsøy kommuner om kjøp av plasser.

Vurdering

Et planlagt og koordinert samarbeid kommuner imellom for å bedre utnytte ledig kapasitet på døgnplasser til utskrivningsklare pasienter er en ny måte å tenke på i UNN-området. For å sikre et best grunnlag for inngåelse av samarbeidsavtaler bør det settes ned et klinisk samarbeidsutvalg (KSU) som ser på muligheter, og drøfter og avklarer juridiske, etiske, faglige og praktiske utfordringer. KSU-et bes om å utarbeide forslag til samarbeidsmodell/-er, herunder omfang (geografisk og antall kommuner) og hvordan ivareta koordineringsbehovet. KSU-et bør innhente informasjon og innspill fra regionrådene, og tilpasse sine forslag til det som eventuelt allerede er diskutert og foreslått i de enkelte regionene. Det bør også lages et forslag til avtalemål for samarbeid mellom aktuelle kommuner. En slik mal kan f.eks. utarbeides med utgangspunkt i allerede inngått samarbeidsavtale mellom Tromsø kommune og Karlsøy kommune om kjøp av plasser. Utover dette oppfordres OSO i møtet til å komme med innspill til mandat.

Vedtak

1. OSO oppretter et klinisk samarbeidsutvalg (KSU 3/2017) for å se på mulighetene for bedre utnyttelse av ledig kapasitet i kommunene med hensyn til døgnplasser for utskrivningsklare pasienter i UNN. KSU-et får følgende oppdrag:
 - KSU-et gjør juridiske, etiske, faglige og praktiske avklaringer som er nødvendig for å få til et slikt interkommunalt samarbeid
 - KSU-et lager forslag til en eller flere samarbeidsmodeller.
 - KSU-et lager forslag til avtalemål som kan benyttes i et interkommunalt samarbeid.
2. Rådmann Anne Marie Gaino sammen med OSO sekretariatet sender forespørsel til regionrådene om valg av en representant fra hvert regionråd.
3. UNN velger to representanter. Jurist Leif – Erik Nohr og avdelingsleder Ola Iversen vil bli forespurt.
4. KSU 3/2017 rapporterer til OSO om status for arbeidet før sommeren 2018 og på siste høstmøte i 2018.
5. KSU 3/17 ferdigstiller sitt arbeid og legger fram endelig forslag til samarbeidsmodell/-er og avtalemål på første OSO-møte i 2019.

.....
Vedlegg i saken: 1) Handlingsplan ved stort antall utskrivningsklare pasienter.

Tromsø kommune avdeling for helse og omsorg. 2) Mal avtale om kjøp av korttidsplasser